

2010 - Vize rozvoje IES po 20 letech

Michal Mejstřík

Dlouhodobou vizi rozvoje Institutu ekonomických studií jsem vždy považoval za klíčový programový most do budoucnosti a bylo pro mne nepochopitelné, že mnohá univerzitní pracoviště nic podobného nemají. První vizi IES jsem prezentoval poprvé v květnu 1993, a v aktualizované podobě 1997, 2000, 2003 a 2006 jsem ji přednesl vždy na setkání studentů, doktorandů a přednášejících s vedením institutu a znovu aktualizoval. V roce 2007 byla navíc doplněna po diskusi se spolupracovníky o variantu s ambiciózním výhledem, který má trvalejší platnost a je proto přiložen.

Strategie Institutu ekonomických studií (IES)

Bakalářské, magisterské a doktorské studium ekonomie je od samého počátku budováno "na zelené louce" na základě moderní struktury výuky ekonomie ve světě. Od svého založení počátkem 90. let je trvale konfrontováno se zahraničními pracovišti.

Cíle IES

První a základní výzvou bylo a nadále bude vytvořit moderní evropské, konkurenceschopné vědeckopedagogické pracoviště.

Lze konstatovat, že se po téměř sedmnáctiletém úsilí podařilo stabilizovat naplnění původního cíle tj. dokončit započatou výstavbu IES, který se již nepochybně stal moderním vědeckopedagogickým pracovištěm evropské úrovně obnovujícím historické tradice Univerzity Karlovy. Postupně byla naplněna ucelená koncepce bakalářské, magisterské a doktorské ekonomie. V roce 2010-11 na IES studuje na bakalářském studiu Ekonomie 450 studentů, v magisterském studiu 169 studentů, na magisterském programu ekonomie a financí v anglickém jazyce již studují tři desítky platících zahraničních studentů. V doktorandském studiu pak 69 doktorandů. Zejména o bakalářské studium je mimořádný zájem, který je možno uspokojit pouze zčásti, tj. jen u nejlepších uchazečů. Po sérii úspěšných evaluací a reakreditací se podařilo v souladu s VŠ zákonem ve spolupráci s vedením FSV obstarat akreditaci bakalářského studia Economics&Finance (prof.Mejstřík) akreditace bakalářského studia Ekonomie (garant prof.Mlčoch) je platná do roku 2011, magisterského studia českého (garant doc. Dědek) do roku 2015 a anglického Economics & Finance (prof. Mejstřík) též do roku 2015. Byl akreditován i doktorandský program v angličtině (prof.Mejstřík), a dříve tříleté presenční doktorandské studium bylo v současné době reakreditováno na čtyřleté (paralelně funguje i distanční studium). Garantem programu je prof.Janda. V současné době je po formální stránce - díky zapojení do různých programů Evropské unie - harmonizována s evropským standardem většina předmětů vyučovaných na IES.

To vše se podařilo učinit navzdory velmi omezeným zdrojům z univerzitního rozpočtu, které byly a nadále by měly být optimálně čerpány a efektivně využívány. V IES se na rozdíl od mnoha jiných univerzitních pracovišť podařilo prosadit vícekanálové financování – vedle příspěvků státu na vzdělávací činnost a výzkumnou aktivitu se díky vysoké kvalitě pedagogů široce získávají další domácí i zahraniční granty. Dalším zdrojem jsou placené vzdělávací programy v angličtině ale i těsná spolupráce s praxí opřená o vzájemně výhodné programy Chairs.

A nyní konkrétně. Maximálně se daří využívat domácích i zahraničních grantových prostředků, které umožnily zvýšit podíl přednášek v angličtině na 90% a podíl zahraničních zejména magisterských studentů již na téměř 50% stavu ročníku. Jen v letech 2000-2009 na IES studovalo alespoň jeden semestr přes 630 zahraničních studentů z 87 universit 24 států celého světa. Již ve školním roce 2004-5 u nás studovalo 114 zahraničních studentů (což v té době představovalo 20 % ze všech zahraničních neplacených studentů University Karlovy) s tím, že okolo 50 našich studentů studovalo každý semestr na některé ze 45 partnerských univerzit programu ERASMUS v zahraničí (nepočítaje další stipendia). Ve studijních skupinách představují zahraniční studenti mnohdy celou polovinu studujících, což vytváří mezinárodní prostředí i pro české studenty, jejichž většina navíc stráví alespoň jeden semestr studia v zahraničí. Takto vybavení absolventi IES jsou připraveni

působit kdekoliv v globalizovaném světě a mezinárodní firmy tuto charakteristiku vítají, neboť absolventi se tak vyhnou jinak častému kulturnímu šoku. Je o ně mimořádný zájem.

Prestiž IES dokládá i fakt, že byla získána unikátní místa Jean Monnet chair in European studies (prof.L.Urban a posléze prof. Turnovec), ale bylo unikátně zřízena i řada osmi Chairs: McKinsey chair in finance and management (doc.Havel, poté doc.O.Schneider a nyní J.Novák,PhD.) a Transgas-RWE Group chair in economics (doc.O.Schneider, poté prof.K.Janda), dále ČSOB Chair (prof.J.Hlaváček), Česká spořitelna Corporate Chair (doc.O.Dědek, nyní Pavel Vacek,PhD.), ČEZ Chair (Dr.M.Gregor,PhD.), MERO Chair (ing.Z.Hrubý, CSc.), O2Chair (doc.Cahlík), Alumni Chair (J.Chytilová Ph.D) a pokoušíme se přesvědčit další firmy, které jsou současně ochotny podpořit i studentský výzkum a uplatnění. Spolupráce s praxí má strategický význam i do budoucnosti, což se promítlo do obnovení vědeckopedagogické rady zahrnující řadu předních odborníků teorie i praxe.

V roce 2007 jsme si pro příští léta stanovili především následující postupné prioritní cíle IES odvíjející se od našich dlouhodobých cílů načrtnutých poprvé ve vizi 1993:

- a) První a základní výzvou bylo a nadále bude vytvořit moderní evropské, konkurenceschopné vědeckopedagogické pracoviště. Důraz na abstraktní myšlení podpořený rozvojem instrumentálních matematických znalostí je jedním z rysů, které odlišují výuku na IES od ostatních ekonomických škol. Profil absolventa se tudíž i nadále bude odvíjet nikoliv od managerských vědomostí a znalostí, ale od připravenosti abstraktně uvažovat a s dostatečnou hloubkou řešit problémy včetně interdisciplinárních, což pružně odpovídá na očekávanou potřebu trhu, který absolventy IES vysoce oceňuje.
- b) přijímat více kvalitních bakalářů díky lepšímu marketingu výuky – i to se nám v konkurenčním prostředí mnoha nových vysokých škol podařilo a daří;
- c) Nově akreditovat bakalářskou výuku v angličtině Economics and Finance (BEF- podařilo se) a International Economics a magisterskou výuku v angličtině International Economics a magisterskou výuku Ekonomie zdravotnictví převážně v českém jazyce. Při podání nových akreditací se opírat o rozvojové programy VŠ podávané UK a programy EU JPD – naše projekty byly bohužel přes prokázanou kvalitu nakonec zamítnuty.
- d) Nabízet aktivně akreditovanou magisterskou výuku v angličtině Economics and Finance (MEF) a současně vstoupit i do připravovaných programů mezinárodního evropského studia ERASMUS MUNDUS (daří se), současně zaregistrovat studium ekonomie i v USA se zatím nepodařilo;
- e) Nabízet aktivně akreditovanou výuku PhD. v angličtině Economics a i zde vstoupit aktivněji do mezinárodních programů výuky a výzkumu jak se na výzkumně orientovanou universitu sluší. Již u doktorandů se začala uplatňovat přísná kritéria publikací a citací dle WoS. Vývoj byl modifikovat dle postupu spolupráce s centrem postgraduálních studií CERGE-NH.
- f) Dále podstatněji prohlubovat výzkumný charakter IES výrazným ohodnocením tvůrčích osobností na základě mezinárodních standardů a podporou vhodných grantových projektů pro učitele, doktorandy i studenty s cílem obstát v žebříčcích konkurence; jinými slovy jde o další posílení výzkumného potenciálu IES jak u učitelů tak doktorandů. FSV získalo na léta 2005-2010 velký grant tzv. výzkumný záměr. Na IES vedení nastavilo odměňování nikoliv za minulé zásluhy, ale na základě výkonnosti hodnocené diferencovaně podle tzv. impakt faktoru publikací. Nejprve byl příspěvek do základní výzkumné řady recenzovaných working papers IES (ne každý příspěvek je externími recenzenty doporučen !) honorován základní částkou, publikace v běžných domácích impaktovaných časopisech trojnásobkem. Odměna za publikaci v prestižních impaktovaných časopisech byla pak dále zvýšena koeficientem (1+impakt faktor). V dalších letech byl princip zachován, ale odměna se více odvíjela od dostupných prostředků. Neodlišujeme zda šlo o práci doktoranda nebo profesora. Jakkoliv je tento systém na některých sesterských pracovištích FSV odmítán, na IES je snaha tento bonifikační systém udržet a prokázat jeho oprávněnost výsledky. Již ve dvou letech jeho aplikace došlo k nebývalému vzestupu badatelské činnosti doktorandů díky zrovnoprávnění publikací a odměn pro doktorandy.

- g)** Další výzvou je prohloubit integraci našich studentů i) se zahraničními studenty a ii) výzkumnou spoluprací s významnými společnostmi mezinárodního významu, iii) výzkumnou spoluprací na společensky významných projektech. Díky standardnímu studijnímu pobytu v zahraničí v rámci programu ERASMUS a převažující bilinguální výuce na IES tak na IES vytváříme skutečně „evropské prostředí“, které pracovitým studentům otevírá badatelsky náročné diplomové výzvy a následně i atraktivní uplatnění u globálně působících společností a globálních výzev (např. sofistikace pomoci Africe).
- h)** Prohloubit transparentci výuky a výzkumu, aktivizovat vnitřní a vnější komunikaci zapojením širšího kolektivu IES do dynamické tvorby jak českých tak anglických internetových stránek IES a FSV provázaných na mezinárodní publikační databáze – REPEC, apod.
- i)** Rozšíření studia ekonomie na Univerzitě Karlově by mělo být doprovázeno zviditelněním směrem navenek. Univerzita Karlova je jednou z mála předních světových univerzit, která nemá kvantitativně rozvinuté studium ekonomie (nebo ekonomie a financí) promítnuté do názvu některé ze svých fakult. Právě takovéto studium univerzitám přináší prostřednictvím svých absolventů nejenom prestiž ale i finance a současně studium ekonomie zviditelňuje. Tento fakt se odráží i v poptávce univerzit spolupracujících s UK. Současně má však Univerzita Karlova dvě základní ekonomická pracoviště IES a CERGE/NH, na nichž se poskytuje kompletní studium od bakalářského, přes magisterské až po doktorské, přičemž o absolventy je v praxi mimořádný zájem. Studium a výzkum ekonomie na UK na uvedených dvou pracovištích má co do kvality špičkovou kvalitu v ČR, buď v angličtině či bilinguálně (což je doloženo citačními žebříčky).

Již dne 13.2.2007, při návštěvě prof. RNDr. V.Hampla, DrSc., rektora UK, na IES přednesl prof.Mejstřík několik variant zviditelnění a rozšíření výuky a výzkumu ekonomie tak jak byly zvažovány v rámci dlouhodobějšího výhledu a jak byly diskutovány uvnitř vedení IES¹. Byla odstartována i aktivní debata o užší spolupráci mezi IES a CERGE/NH nejenom na poli doktorského, ale i magisterského a bakalářského studia ekonomie. Předběžné záměry je třeba – tam kde se to jeví nezbytné – postupně doladit v souladu s personálními a prostorovými možnostmi, kde se v současné době rysují určité dlouhodobější příležitosti. K rozšíření studia na IES byl připraven samostatný materiál uvedený v Příloze.

Studium ekonomie na UK si již vybuďovalo pevnou základnu.

¹ Již v minulosti Prof.ing. M.Mejstřík, CSc. a doc. ing. J. Havel, CSc. diskutovali rozšíření studia ekonomie s ing. J. Kubičkem, kvestorem UK, kde se hledala východiska v umístění rozšířeného studia v Terezíně (který společně doc. ing. J. Havel, CSc.s doc. RNDr. J. Á. Víškem, CSc. a doc. Ing.Cahlíkem, CSc. navštívili). Nepodařilo se.

IES v základních oblastech činnosti

Krátká historie IES

V roce 1990 byla na nově zřízené Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy založena pod vedením profesora Hlaváčka katedra pro výuku v oboru ekonomie a po splynutí s výzkumně zaměřeným Institutem ekonomických věd (rehabilitované univerzitní pracoviště z r. 1990 vedené postupně profesorem Bohumilem Urbanem a profesorem Karlem Koubou) byl v roce 1993 ustaven Institut ekonomických studií, který výuku a výzkum na oboru ekonomie institucionálně zajišťuje. M.Mejstřík se stal i jeho dosud jediným ředitelem a po dlouhou dobu i garantem bakalářského, ale zejména magisterského a doktorandského studia.

Vedení IES bylo v posledních čtrnácti letech je složeno z aktivních vědeckopedagogických osobností ve složení prof. Ing. Mejstřík, CSc., prof. Ing. Sojka, CSc., doc.ing. Cahlík, CSc., prof. RNDr. Hlaváček, CSc., doc.ing.Jiří Havel,CSc.,doc. Ing. Půlpán, CSc., prof. Ing. Urban, CSc. Resp. , a společně s děkany FSV prof. Ing. L. Mlčochem, CSc. a doc. RNDr. Víškem, CSc., se trvale zabývalo modernizací výuky IES UK FSV. Od února 2003 nastoupil do vedení FSV nový děkan opět z našeho pracoviště doc.RNDr.Víšek, CSc., a proděkanem pro rozvoj se stal doc.ing. Cahlík, CSc., což vedlo k částečné obměně vedení IES, kdy se zástupcem ředitele IES a vedoucím katedry evropské integrace a hospodářské politiky stal doc.Ing.O.Schneider, MPhil.,PhD, garantem bakalářského studia doc.Ing.J.Havel,CSc., a garantem doktorského studia prof. RNDr.F.Turnovec,CSc. V obměněném složení vedení prošlo i výběrovým řízením v červnu 2003. V průběhu svého mandátu vedení dále oživilo vedoucí katedry makroekonomie a ekonometrie doc.Ing.O.Dědek,CSc. (nový garant magisterského studia), doc.Ing.Karel Půlpán,CSc. (staronový garant bakalářského studia) a garant doktorského studia doc.Ing. K.Janda,PhD. To bylo i složení potvrzené na základě výběrového řízení v prosinci 2006. Po roce 2008 převzal funkci garanta bakalářského studia prof.L.Mlčoch, CSc. Po odjezdu doc.Ing.O.Schneidera, MPhil.,PhD, do USA byl do funkce zástupce ředitele jmenován PhDr.Martin Gregor, PhD. a postupně byli do vedení IES doplněni i špičkoví mladí badatelé M.Bauer, PhD. a P.Vacek,PhD. Tím započala i žádoucí generační obměna vedení.

Oblast pedagogická

Výuka ekonomie byla již od svých počátků v souladu se světovými trendy koncipována **jako výběrová orientovaná na studenty schopné a ochotné abstraktně analytických úvah**. Důraz na abstraktní a kritické myšlení podpořený rozvojem instrumentálních matematických znalostí je jedním z rysů, které odlišují výuku na IES od ostatních ekonomických škol a měl by být zachován. Profil absolventa se tudíž odvíjí nikoliv od manažerských, ale od analytických vědomostí a znalostí.

Výběrový profil studentů analytiků musí být **podpořen dostatečnou kvalitou "lidského kapitálu", který chce IES kultivovat**. Souvisí to jednak s udržením mimořádně vysokých poměrů mezi počtem uchazečů a přijímaných (dříve připadalo obvykle deset a více uchazečů na jednoho přijatého, dnes je to cca 4-6 na jednoho přijatého) jednak s dalším zvýšením prestiže školy (IES), která dostatečnou poptávku vyvolá. K tomu je nutno zlepšit marketing výuky, ale i přijímat větší počet kvalitních uchazečů, jejichž vztah k univerzitní výuce prověří náročné síto bakalářských předmětů.

V rámci základního curricula IES se postupně podařilo stabilizovat obsah **bakalářského stupně** studia. Dále byly postupně zavedeny a osvědčily se **specializace magisterského studia**, které původně v pěti oblastech rozvíjely specifické aspekty analytického profilu absolventů. Vedle obecně teoretické, hospodářsko-politické to byly analýzy bankovníctví a financí, jakož i analýzy kapitálového trhu. Současně jsme od ak.roku 1997/98 připravili **výuku interdisciplinární, páté specializace magisterského studia- Evropské ekonomické integrace** - kterou vedl prof. L. Urban, první český ekonom, poctěný Evropskou unií titulem "J.Monnet profesor pro evropská studia". Podařilo se otevřít desítky kursů, které naplnily specializace hutným obsahem, který je dle specialistů TEMPUS programu EU na úrovni špičkových evropských universit a splňuje požadavky harmonizace. Postupně se podařilo jednak hlubší zapojení do programů hospodářské politiky EU typu EUROPEUM připraveným ve spolupráci s Právnickou fakultou UK, jednak hladký přechod do programu EU SOKRATES –ERASMUS s rostoucím počtem kursů v angličtině.

Tento obraz studia na IES byl již v roce 1998 zachycen i v hodnocení komisí expertů v prvním kole evaluačního řízení prováděného pracovní skupinou ekonomie Akreditační komise vlády ČR. Instituce byla hodnocena ve všech relevantních oblastech jako vynikající na srovnatelné zahraniční úrovni. Obdobně úspěšně proběhla evaluace IES v rámci FSV v roce 2005. **Přehled oceněných prací studentů a doktorandů zveřejněný na webu (včetně dostupných oceněných prací) dokládá mimořádný ohlas nejlepších prací.**

Bohužel se ukázalo, že pět specializací představuje na IES v podmínkách velmi omezených státem přidělovaných prostředků neúnosnou diverzifikaci a proto se vedení IES rozhodlo **počet specializací snížit na tři. Vedle obecně teoretické (kde jsme začali těsně spolupracovat s CERGE-NH UK) zůstaly již pouze dvě**

magisterské specializace aplikované ekonomie: i) Finance, finanční trhy a bankovníctví orientovaná na finanční sektor a ii) Hospodářská politika a evropská ekonomická integrace orientovaná na ekonomii veřejného sektoru a na politickou ekonomii. V důsledku této změny jsme se soustředili na snížený počet kursů a ostatní otevíráme jednou za dva roky nebo byly zrušeny vůbec. Vyučované kursy jsou modulově využívány nejen v řádném studiu, ale i v dalších výše zmíněných magisterských programech, což umožnilo dosáhnout úspor z rozsahu. V odůvodněných příkladech však doplňujeme kursy o hodnotné příspěvky – rozvojová ekonomika, Law and economics atd.

Pokud rozdělíme 580 absolventů podle agregovaných specializací vychází nám devítina v oblasti obecně teoretické (64 absolventů), pět devítin v oblasti Financí, finančních trhů a bankovníctví (333 absolventů) a zbývající třetina (183) v oblasti hospodářské politiky a otázek Evropy.

V závěru devadesátých let byl na FSV zaveden **kreditní systém** (a změněn obsah) studia, který po modifikacích konečně umožnil kompatibilitu s evropskými studijními systémy, neboť od školního roku 2000/2001 se studenti a pedagogové IES postupně zapojili do třiceti pěti projektů Erasmus **SOCRATES**, které se podařilo dojednat s evropskými partnery. Ačkoliv je to na UK FSV bezkonkurenčně nejvyšší počet nelze se smířit se situací, kdy “velké” britské university nemají o tuto formu spolupráce zájem (zatím jen Univerzita Bath a London Met) trvale hledáme jiné formy (naši studenti byli velmi úspěšní např. při získání CITIBANK scholarships na Cambridge University atd.). Obdobně hledáme institucionalizované možnosti spolupráce s universitami v USA, kde se řada našich studentů úspěšně ucházela o podporu studia Harvardovy University, Chicago University, MIT, Cornelovy University, Johns Hopkins University, Yale University, v Evropě pak London School of Economics and Political Sciences, atd.

Za oboustranně velice přínosné považujeme pravidelné semestrální **hodnocení učitelů a výuky studenty**, které bylo znovu zavedeno na celé UK FSV. Jeho závěry jsou vedením IES pečlivě analyzovány při jednáních s pedagogy a to se projevilo již v odstranění některých problémů. I do budoucna chceme zjistit opakující se problémy a reagovat zásadnějším řešením.

To však neznamenalo zmrazení změn. Pro interdisciplinárně uvažující studenty ekonomie se zájmem o Evropská studia jsme společně s dalšími instituty FSV (s garantem doc. rovnou z IMS) od školního roku 2002/2003 akreditovali **magisterský program Evropská studia** - studijní cestu s nižšími nároky na matematický aparát bez ztráty schopností analytického myšlení. Obdobně jsme společně s garantem doc. Hnízdem z IPS akreditovali magisterský interdisciplinární program **International economic and political studies**, který je placeným programem (2,800 Euro za semestr) v angličtině. Obdobně jsme jako placený anglický program akreditovali vlastní magisterský program **Economics & Finance (MEF) a nedávno i bakalářský program Economics & Finance (BEF)**, jejichž jsem sám garantem a které jsme začali systematicky nabízet doma i zahraničí (zejména v Číně).

Tomu, že studium na IES je koncipováno správně, nasvědčuje fakt, že o naše absolventy trvá na trhu práce intenzivní zájem. Důraz na abstraktní myšlení podpořený rozvojem instrumentálních matematických znalostí je jedním z rysů, které **odlišují výuku na IES od ostatních ekonomických škol**. Jak již bylo uvedeno, *profil absolventa se tudíž odvíjí nikoliv od managerských vědomostí a znalostí, ale od připravenosti abstraktně uvažovat a s dostatečnou hloubkou řešit problémy včetně interdisciplinárních, což pružně odpovídá na očekávanou potřebu trhu, který absolventy IES vysoce oceňuje*. Dosavadní absolventi studia zahájeného po roce 1990 patří k mimořádně poptávaným vysokoškolským zaměstnancům a jejich naprostá většina působí na **špičkových pracovištích** a dle dotazníkové analýzy příjmů absolventů jsou též **mimořádně dobře finančně odměňováni**. Tento fakt lze zvýraznit díky 580 **absolventům** magisterského studia, kteří založením spolku **ALUMNI** sami zviditelnili IES a pravidelným setkáváním rozvíjejí networking podpořený sociální sítí LinkedIn. Za této situace jsou i renomované firmy a instituce nakloněny k jednání o případné legitimní podpoře výuky formou zřizování výše uvedených osmi „chairs“ na IES.

V souladu s vysokou poptávkou po našich studentech jsme od roku 2004 zvýšili počet studentů přijatých do 1. ročníku na cca 160 zapsaných studentů s tím, že i nadále udržujeme stávající studijní nároky. Osvědčilo se využití srovnávacích testů SCIO jako přijímacích testů, kde udržujeme ojedinelou praxi zkoušek z matematiky. Finanční situaci IES zlepšují i desítky zahraničních studentů na placeném studiu. Další cestou jak zlepšit finanční situaci IES je nabídka výuky ekonomických disciplín pro jiné fakulty UK, což je v západní Evropě a v USA rozšířenou praxí². Náš institut je v současné době takto propojen na vysoké úrovni zejména s MFF UK (výuka matematiky na IES 3 učiteli MFF UK a ekonomie na MFF UK, řada předmětů otevřena MFF UK – bankovníctví, veřejné finance), v menší míře s Přírodovědeckou fakultou UK, CERGE UK. Neúspěšné pokusy jsme učinili s Právnickou fakultou UK, ale jsme připraveni postoupit zásadněji i dále.

² Potvrdil to při své opakované návštěvě prof. STALLER, podle kterého ekonomický department na Cornell University významně vydělává z výuky ekonomie pro celou univerzitu.

Nyní se stále více musíme orientovat i na další rozvinutí [doktorandského studia](#). Sami doktorandi (29 absolvovalo, dnes 72 studujících, z toho 30 na denním studiu) se v nezastupitelné míře, běžné však na světových univerzitách zapojili do výuky IES i do vlastního výzkumu (je to podpořeno i novými programy GAČR pro doktorandy) a jejich disertační práce, prokazující vysokou kvalitu budou nyní v případě oceněných zveřejňovány i na webové stránce. Zájem vyvolává i obnovené a placené [rigorózní řízení](#), které umožňuje absolventům magisterského studia získat titul PhDr.

V oblasti postgraduálního studia je dále záhodno prozkoumat i řadu variant [celoživotního vzdělávání](#). S klesající úspěšností probíhá pořadu let interdisciplinární výuka seznámení s EU [Europeum](#). Vedení IES zvažovalo přistoupit k regulárnímu vzdělávacímu programu, který by v návaznosti na dvě aplikované specializace modulově řešil distanční vzdělávání. Slibná jednání s vedením CMC Čelákovice o případné rovnoprávné (mezinárodní) spolupráci při přípravě distančního víkendového studia typu MPA -[Master of Public Administration](#)- v oblasti ekonomie (s aplikací na hospodářskou politiku a evropskou integraci), kde se nabízely další možnosti i s Harvardovou Univerzitou skončila bohužel odchodem zainteresovaných protistran. Kolega Cahlík jednání se švédskou Univerzitou UMEA o participaci na vzdělávání typu MBA – [Master of Business Administration](#) - či Executive program (s aplikací na bankovníctví a finance) završil úspěšně nicméně UMEA nedostala povolení k této formě studia. Tato jednání vyjadřují úsilí vedení IES nalézt a zvýšit další zdroje již dnes vícekanálového financování.

Oblast vědecká

Podobný vývoj v pedagogické oblasti je mimořádně náročný **na kvalitu vyučujících - na jejich lidském kapitálu**. Lze konstatovat, že navzdory sice zvýšeným, ale stále komparativně nízkým příjmům vyučujících se daří IES díky své prestiži a díky fandovství svých členů přitáhnout špičkové pedagogy vč. bývalých absolventů, kteří jsou činní též výzkumně a konzultačně a takto učitelský sbor postupně a smysluplně omlazovat. Pomáhá tomu i soustavně pokračující proces habilitací mladších pracovníků IES, kteří postupně nahrazují starší generaci vyučujících, aniž by to ohrozilo kvalifikační strukturu IES. Udržující se kvalita vyučujících souvisí s rozvojem synergických efektů IES.

Hledáme cesty jak ještě intenzivněji rozvíjet [výzkum v grantech](#). Integraci výzkumného úsilí pracovníků IES a FSV přes skromné finanční prostředky (používané navíc vědomě k pokrytí provozu pracoviště v rozporu s jejich motivační funkcí) nepochybně pomohl tzv. institucionální výzkum v podobě [výzkumného záměru](#). Velké úsilí věnujeme o zapojení do nového [7.rozvojového programu EU](#). Prof.Turnovec inicioval zapojení doktorandů do EU programu Europeum. V posledním období se nám podařilo výrazněji využít pro výzkumné granty i studentských příspěvků, které jsme též publikovali. S tímto trendem počítáme i do budoucna a proto zásadně zvyšujeme transparentnost publikací [základních výzkumných projektů](#) pracovníků IES [na webu](#), okolo kterých bychom chtěli ještě více nabalovat bakalářské, diplomové a doktorandské práce. Úsilím prof.Hlaváčka a doc.Schneidera se podařilo rozvinout program publikace výzkumných prací vzniklých na IES na webovské stránce institutu ([working papers - WP](#)) a zaregistrovat je v mezinárodní databázi REPEC, kam se postupně začínají registrovat i vědeckopedagogičtí pracovníci IES.

Pod mým vedením se podařilo vydat již v roce 1997 první knihu ryze českých autorů o privatizaci v předním nakladatelství [Kluwer Academic publishers](#), Boston USA, jejímiž autory byli převážně pracovníci IES, kteří takto obecně dali ve známost výsledky řešení grantu GA ČR. Výsledky řady grantových návrhů, které jsme od té doby podali a řešili, byly promítnuty v impaktovaných časopiseckých i knižních [publikacích](#) vydaných dalšími světovými nakladatelskými domy i doma.

Řada prací našich studentů i vyučujících byla v posledních letech oceněna významnými [oceněními](#) univerzitního i celostátního významu, jak se lze přesvědčit na našich webových stránkách.

Praktické závěry výzkumu z bankovníctví, financí, etiky podnikání se nám v minulosti dařilo prezentovat díky rozvoji samofinancovaného programu [Leadership Forum](#), který byl organizován společně s Georgetown University pro naše absolventy a širší odbornou veřejnost. Bohužel tato činnost byla minimalizována, neboť ani americké ani české straně nepodařilo získat dosti prostředků na stabilní organizační náklady.

Abychom byli schopni hodnotit sebe sama (vlastní pracoviště) dle výsledků výzkumu, přijali jsme praxi stanovení standardních žebříčků univerzit podle světových standardů³, které by nedovolily pojmový zmatek. Každá univerzita dnes o sobě prohlašuje, že je prestižní, neboť na rozdíl od zahraničí uznávané veřejné žebříčky většinou neexistují. Byť nejsou všelékem umožňují lepší orientaci zájemcům o studium v případě konkurenčních studijních programů. Veřejné hodnocení a diferenciací kvality otevírá též cestu pro diferencované financování VŠ nejen z veřejných prostředků. Objektivizuje argumentaci při spolupráci s komerčním sektorem, při získávání

³ První český pokus prof.Turnovce z IES otevřel v HN 26.9.2005 diskusi „Kdy se dočkáme českých Oxfordů“, následovala obšírnější publikace v čísle 12/2005 časopisu Finance a úvěr.

soukromých dotačních programů. Právě prokázané **úspěchy předních badatelů IES (za léta 1993-2003 se umístila za CERGE na vždy druhém místě daleko před fakultami VŠE, v letech kdy byl uveden IES v žebříčcích Hospodářských novin zvítězil mezi ekonomickými universitními pracovišti 2008,2010)** se staly základem argumentace pro získání sponzorských programů předních společností působících v České republice formou „profesorských stolic“ neboli „chairs“ (např. společností McKinsey, RWE-Transgas, ČSOB, Čsp, ČEZ aj.), které pomáhají efektivně rozvíjet spolupráci s praxí ve formě badatelsky náročných diplomových prací, výzkumu atd. a současně pomáhají finančně udržet badatelsky schopné osobnosti. Schopnost prosadit se s konkurenceschopnými příspěvky otevřela cestu k domácím a mezinárodním grantům.

Výrazným mezinárodním úspěchem byl např. i grant udělený organizací OSN **UNDP – projekt Economic Policy Institutes Network (EPIN)** při odborném vedení – mentorování – řady výzkumných projektů ve východní Evropě a Euroasii. Do tzv. Research mentoring projektu, který výrazně zvýšil viditelnost IES ve světě byli v rámci IES zapojeni: prof. Mejstřík, doc. Janda, doc. Schneider, doc. Benáček, doc. Dědek a PhDr. Kudrna.

Materiální podmínky, komunikace a podpůrné činnosti

Po letitém úsilí se nám již v roce 1999 podařilo zásadně změnit materiální podmínky pro výuku přestěhováním **do nově získané a rekonstruované budovy v Opletalově 26**, což nám otevřelo další možnosti důstojné výuky a pořádání konferencí a seminářů. Počítačové vybavení se již z původní nuly po přestěhování do Opletalovy udržuje na srovnatelné světové úrovni pro učitele i studenty včetně připojení na síť INTERNET a nově zavedeného anglického MS-NT prostředí. V posledním období jsme uvedené trendy podpořili obnoveným počítačovým a softwarovým vybavením v rámci cyklické obměny (až na dvě menší počítačové učebny) a v budově byl instalován univerzitní systém WI-FI, umožňující studentům snadnější práci s notebooky .

V roce 2003 byla klimatizována malá aula a zastavěny datové projektory do velké i malé auly, později i do místnosti č.206 a 105. Ventilací místnosti se podařilo zpřístupnit i č.604 pro studentský **E-klub**, který vytváří autonomní prostor pro studenty. Rostoucí frekvence krádeží již dlouho vyvolává potřebu omezení vstupu kartovními turnikety s pomocí standardních integrovaných čipových karet UK použitelných i pro vstup do počítačových místností a placenou obsluhu tiskáren počítačů a kopírek (bohužel technologie karet UK zatím nebyla aplikována alespoň pro vstup do počítačových místností) . Domníváme se , že by bylo vhodné k ochraně budovy přikoupit další průmyslovou kameru. Dalším záměrem je oživit počítačové místnosti s bohatšími programy na zpracování dat (snad i s komerční podporou) ale teprve po zlepšení zajištění.

Knihovna byla dlouho postrádaným prvkem, který byl po mimořádném úsilí v roce 1996 konečně založen a podstatně zlepšen po přestěhování do nové budovy v Opletalově ulici. Trvale probíhá nezbytná kultivace opět zejména z grantových zdrojů, což naráží na fyzickou omezenost knihovny. Samostatně péči vedení IES byl vybudován ojedinělý soubor výročních zpráv českých podniků a institucí (za léta 1993-2005), jejichž seznam je zpřístupněn na webu. Drobné nedostatky jako nedostupnost bakalářských prací jsou průběžně řešeny. Do budoucna by bylo žádoucí se ještě více postupně odklonit od převážně papírové podoby knihoven a usilovat o soustavný přístup k dalším databázím článků, které dovolují pracovníkům i studentům IES i péči fyzicky „malé“ knihovny sledovat nové vědecké výsledky v jejich oboru. Prohloubila se spolupráce s bohatou knihovnou CERGE UK, která nabízí dostatek podnětů pro vědecký výzkum i v papírové podobě.

IES je v rámci UK FSV garantem vydávání odborného časopisu **Finance a úvěr**, ale s ohledem na jeho postupné přesunutí k renomovanému světovému nakladateli bylo připraveno ve spolupráci s nakladatelstvím Karolinum doc. O.Schneiderem vydávání vlastního časopisu (Acta Univeristatis Carolinae Oeconomica AUCCO), který by doplnil pečlivě vydávané a recenzované Working papers IES a Occassional papers IES.

Nadále trvá úkol s výrazně větší péčí se v budoucím období věnovat **zvýšení transparentnosti činností** z hlediska všech účastníků založené na lepší komunikaci:

jak uvnitř IES (k českým i zahraničním studujícím i vědeckopedagogickým pracovníkům),

tak i směrem navenek – k fakultě či universitě a směrem k našim klientům – zájemcům o studium včetně absolventů, tak i k uživatelům (budoucí zaměstnavatelé našich absolventů a zadavatelé a uživatelé výzkumných projektů) .

K tomu je nutno v souladu s technickým vývojem zajistit a průběžně kontrolovat funkčnost a využívání všech komunikačních cest. Dobrým příslibem jsou v tomto směru unikátně zaplněné **webové české i anglické stránky IES**, kde kompletujeme studijní materiály včetně zveřejnění okruhů problémů ke státním závěrečným zkouškám s cílem docílit přímé komunikace se studenty prostřednictvím interaktivního Dialogu. Další podpory a zvýšení transparency výzkumu chceme dosáhnout větším využitím individuálních stránek pro jednotlivé grantové projekty a zveřejněním i dílčích výstupů, jakož i zveřejněním oceněných diplomových a všech disertačních prací. Tyto práce vede v koordinaci s CIVT FSV zejména M.Gregor PhD. i studenti IES, a intenzivně spolupracují i pracovnice sekretariátu (dříve Mgr. M.Jaňková a D.Skúpová, nyní Monika Klajblůvá a

Ing. Dagmar Schnellerová), které v souladu s moderním pojetím administrativy přebírají úlohu webmastera IES. Sami vyučující a zpracovatelé grantů již běžně obsluhují webové stránky v dynamickém, interaktivním režimu. Velká očekávání jsme vkládali i do aplikací programu FSV Student a Tajemník, které bohužel jen postupně a pomalu převádějí studijní agendu do počítačové podoby.

Přetrvávající slabinu spatřujeme v tom, že naši nabídku nejsme schopni dosti aktivně a vhodně presentovat směrem navenek. Efektivněji využíváme inovovaných webových stránek a direct mailingu na všechny střední školy (již jsme v této záležitosti podepsali s vedením fakulty a Ústavem pro informace ve vzdělávání nezbytné dohody), ale i zpracování tradičně pojatých prezentací včetně pravidelných a úspěšných Dnů otevřených dveří, zlepšily se veřejné aktivity členů vedení i všech vyučujících a studentů směřujících k širšímu povědomí o IES a FSV. Významně ke zviditelnění pomohlo zapojení pracovníků IES do Národní ekonomické rady vlády (NERV) a následně široké zapojení studentů a doktorandů.

Interdisciplinarita výuky

Interdisciplinarita vzdělání je určitým rysem výuky ekonomie na FSV UK. Naši studenti jsou vzděláváni nejen v základech politologie, sociologie, regionálních studií příp. žurnalistiky, ale někteří dokonce v rámci propustnosti FSV UK přecházejí po dokončení bakalářského studia studovat magisterské studium na tyto obory příp. na obor sociální politika, kde naši vyučující také přispívají svými přednáškami. Jak jsem již uvedl, již několik let běží úspěšný **magisterský program Evropská studia (syllabus)**, **International economic and political studies, připravuje se mezinárodní ERASMUS MUNDUS**, dále intenzivně spolupracujeme s MFF UK, Přírodovědeckou fakultou, CERGE UK, Fakultou humanitních studií UK a PrF UK na dalším vzájemném obohacení obsahu studia. Oslovujeme absolventy i širší skupiny veřejnosti prostřednictvím příležitostných aktivit **Leadership Forum** nebo našich **výzkumných grantů**.

Částečně dořešeny jsou snad již některé otázky udržitelného rozvoje (širší výuka ekologie), kde jsme využili možnosti našich absolventů (a doktorandů) působících na Centru pro ekologii UK a spoluorganizovali diskusi o Ekologických daních, která studentům nabízí pokračování návštěvou příslušných kursů v rámci našeho syllabu.

Závěrem

Souhrnně lze soudit, že existuje snaha postupně adaptovat dosavadní struktury IES FSV UK na rozpoznané tendence ve vývoji společnosti i vzdělání. S ohledem na takto rozvinutou dynamiku rozvoje výuky na IES se lze domnívat, že profil absolventů, připravených abstraktně uvažovat a s dostatečnou hloubkou řešit problémy včetně interdisciplinárních, pružně odpovídá na očekávanou potřebu trhu. Tudiž rýsuje se možnost razantního zvýšení počtu studentů státem financovaných i soukromě placících podpořená rozvojovými programy VŠ a evropskými programy. IES by se současně stal první kvalitní ekonomickou českou vysokou školou nabízející úplné bakalářské i magisterské studium v angličtině pro české i zahraniční studenty.

Nyní je upravenou nabídku IES třeba aktivně a vhodně presentovat. Směřujeme zde nejen k efektivnějšímu využití inovovaných webových stránek a direct mailingu na všechny střední školy, ke zpracování tradičně pojatých prezentací včetně pravidelných Dnů otevřených dveří ale i k aktivní prezentaci samotnými pedagogy a studenty. V neposlední řadě se otevírá i otázka zviditelnění výuky a výzkumu ekonomie v názvu fakulty, v delší časové perspektivě i možné propojení s CERGE-NH.

Na závěr lze uvést, že ačkoliv mnohé univerzity patří k velmi dlouho fungujícím institucím a ctí tradici, vývoj univerzitního uspořádání a vzdělání se nezastavil a je všude ve světě předmětem vášnivých diskusí. Nedávno publikovaný přehled publikovaný časopisem Economist upozorňuje, že univerzitní instituce, které tradice milují a samy je spoluvytvářejí, procházejí v současné době ve světě fundamentálními změnami. Univerzity experimentují s novými formami financování (zejména prostřednictvím studentských poplatků), usilují o partnerství se soukromými společnostmi ale i o vzájemné fúze a akvizice. Tyto změny jdou až ke kořenům samotného pojetí univerzitního, akademického života.

Příklad IES dokládá, že do určité míry lze dynamizovat univerzitní život i v tak rigidním, přeregulovaném prostředí jako je v Čechách. Nicméně bez odstranění řady historicky zděděných překážek a nového institucionálního prostředí vysokého školství hrozí, že i ctihodné instituce typu Karlovy Univerzity budou jen těžkopádně čelit stále intenzivnější konkurenci, které jsou stále více vystavovány ze strany konkurenčních vysokých škol doma i v zahraničí.

18.října 2010

prof.Michal Mejstřík

Příloha 1 : Zaměstnavatelé absolventů FSV

Absolventi pracují ve významných firmách jako například v (konkrétní seznam zaměstnavatelů našich absolventů viz níže):

- největších komerčních bankách i v České národní bance
- auditorských a konzultačních firmách
- ve finančních institucích a brokerských firmách
- investičních a penzijních fondech
- v českých i zahraničních vládních a veřejných agenturách

Studenti se rovněž uplatňují v předních českých ekonomických časopisech (Politická ekonomie, Ekonom, Finance a úvěr, Banky a Finance), v důležitých denících (Mladá fronta Dnes, Hospodářské noviny, Lidové noviny) a v Českém rozhlase.

Plný seznam zaměstnavatelů absolventů z listopadu 2009:

Accenture	EasyLink Business Services
ACCOR hotels	eBanka
Accountancy Tuition Centre Ltd.	Ebony State University
Acision	EBRD v ČR
Adastra	ECONSULT s.r.o.
AD auditoři a daňoví poradci	ECOVIS DTI Consult, s.r.o.
Adwise	EEIP, a.s.
Ahold ČR, a.s.	EGAP, a.s.
AISA, s.r.o.	EMEA
Alghanin Industries,Kuwait	Empire, s.r.o.
Appian Group, a.s.	Enterprise Investors
APS ČR,s.r.o.	E.ON
Aspectio Research	EPIC
ASPI Publishing s.r.o.	EPIC Securities, a. s.
A.T.Kearney	Equity Derivates Sales
Aviva životní pojišťovna	Ericsson
Avon automotive, a.s.	Ernst & Young ČR, s.r.o.
	ERSTE
Bakala Crossroads Partners	Escom
Banque centrale du Luxemburg	Et netera, s.r.o. e-bussiness integrator
BASF	EUREST, spol. s r.o.
Benson oak	European Central Bank
BFS Finance Ltd., Dublin, Ireland	European Commission
Bison and Rose	European Parliament
Boomerang s. r. o.	Ezpada s.r.o.
The Boston Consulting Group	

Bristol-Myers Squibb	Facility innovations,s.r.o.
British American Tobacco	Ferring - Léčiva, a. s.
Business Info	Ferrero Česká, s.r.o.
Cartagena capital,Münich	Finadvice ČR
CB Richard Ellis	Fincentrum
CEEI Europe	Finespa CZ,s.r.o.
CEERM	Fond národního majetku ČR
Centrum pro otázky životního prostředí	Fresenius Medical Care ČR, s.r.o.
CERGE-EI	FSV UK
Citibank, a.s.	
Citigroup ČR	GE Capital Bank, a.s.
Clearstream Services	Generali PPF Holding
Commerz Asset Management (CZ) a.s.	Goldman Sachs International
Commerzbank Capital Markets	GTS Czech, a.s.
Corpin ČR	
Credit Suisse Asset Management	Hewlett-Packard s.r.o.
CRS Economics	HSBC Bank plc - pobočka Praha
CS Project, s.r.o.	HVB Bank Czech Republic, a.s.
CTP Project	HypoVereinsbank CZ, a. s.
Cushman and Wakefield	
Czech and Slovak Investments Advisors	IES FSV UK
CzechInvest	Immoconsult Leasinggesellschaft mbH
CzechTrade	ING Bank, N.V.
Česká konsolidační agentura	ING Management Services, s.r.o.
Česká národní banka	ING Nationale Nederlanden
Česká spořitelna, a. s.	Interfax news agency
Česká televize	International Monetary Fund,Washington
Českomoravská hypoteční banka, a.s.	International Project Development
Česká pojišťovna	International Monetary Fund
České radiokomunikace	Internet Info, s. r. o.
Český Mobil a.s.	Invest, s.r.o.
Český rozhlas 1 - Radiožurnál	IPS a.s.
Český statistický úřad	
Český Telecom a.s.	J'son and partners
ČEZ	Johnson&Johnson
Člověk v tísni, o.p.s.	Joko Consulting spol. s r. o.
ČS - Živnostenská pojišťovna	J.P.M. Elektrum, s.r.o.
ČSOB, a. s.	
ČSOB Investiční společnost, a.s.	Kancelář prezidenta ČR
	Kaufland Česká republika v.o.s.
Deloitte & Touche	Komerční banka, a.s.
Develon ČR	Komise pro cenné papíry
Discovery Group Fund	Kooperativa

DOMO service, s.r.o.	KPMG
DTI Consult , s.r.o.	Kraft foods
DTZ	Krajský soud Hradec Králové
DWH,SR	LD Morava

Liberální institut	OMG
Limart, a.s.	Omnicom ČR
Linnet France SAS	Opensys
Lux Ident, a.s.	Oskarmobil, a.s.
Macquarie bank, UK	Panasonic
MAFRA, a. s.	Patria Finance, a.s.
Matsushita Electric Industrial Co. Ltd.	Patria Online, a.s.
McKinsey&Comp	Penta investments
Media Direction / OMD	Philips CE
Median	Pivovary Staropramen
Microsoft s.r.o.	Plzeňské pivovary
MID,daňový a účetní servis, s.r.o.	Pojišťovna České spořitelny
Ministerstvo dopravy	PPP centrum ČR
Ministerstvo financí	Praaning Meines Consultancy Group
Ministerstvo práce a sociálních věcí	Presidentská kancelář
Ministerstvo pro místní rozvoj	PriceWaterhouseCoopers Audit s.r.o.
International Monetary Fund	Procter & Gamble Europe
Internet Info, s. r. o.	Profireal Group
Invest, s.r.o.	
IPS a.s.	QandA, s.r.o.
J'son and partners	Radiant Systems
Johnson&Johnson	Raiffeisenbank, a.s.
Joko Consulting spol. s r. o.	RCI Banque
J.P.M. Elektrum, s.r.o.	REAL Estate
	Renault
Kancelář prezidenta ČR	Renomia, a.s.
Kaufland Česká republika v.o.s.	Royal bank of Scotland
Komerční banka, a.s.	Run Interactive, a.s.
Komise pro cenné papíry	RWE Transgas, s.r.o.
Kooperativa	
KPMG	SAS
Kraft foods	Semanta CZ
Krajský soud Hradec Králové	Skala CZ, s.r.o.
	Slovnaft
LD Morava	Softech, s.r.o.

Liberální institut	Solutions, Prague
Limart, a.s.	STAM s.r.o.
Linet France SAS	Stanford University
Lux Ident, a.s.	Stormharbour securities
	Středisko pro ef. využívání energie (SEVEN)
Macquarie bank, UK	SZe(c) a SO(c) Poděbrady
MAFRA, a. s.	
Matsushita Electric Industrial Co. Ltd.	Škoda Vagonka, a.s.
McKinsey&Comp	
Media Direction / OMD	TESCO trading, spol. s r.o.
Median	Test - rite, s.r.o.
Microsoft s.r.o.	The Leadership Forum
MID, daňový a účetní servis, s.r.o.	Tiszai Vegyi Kombinát Rt. (TVK Rt.)
Ministerstvo dopravy	
Ministerstvo financí	UCSB Santa Barbara, California
Ministerstvo práce a sociálních věcí	Unicredit ČR
Ministerstvo pro místní rozvoj	Unipetrol, a.s.
Ministerstvo průmyslu a obchodu	Úřad pro ochranu osobních údajů
Ministerstvo školství	Ústav teorie informace a automatizace
Ministerstvo zahraničních věcí	Úřad vlády
Ministerstvo zdravotnictví	
Miss Aerobic, a.s.	VCES, a.s.
Motion	Venture investors
	Versino CZ
NEWTON Holding a.s.	Volksbank CZ
NEXT finance	Volkswagen Coaching Unit
Nexus Multimedia s.r.o.	Vorlíčková & Leitner Audit
MNS, s.r.o.	Všeobecná úvěrová banka
Novartis International	VUB Bank SR
Novy Fund	Výzkumný ústav práce a sociálních věcí
NSG Morison ČR	
	Wallstreet systems and financial services
O2	WIS Economic, a.s.
OBI systémová centrála, spol. s r.o.	Wood & Company
Okresní soud Kladno	WPB Group
OMD Czech, a.s.	
	Z 1, televize
	Živnostenská banka, a.s.

Stav:

Univerzita Karlova je jednou z mála předních světových univerzit, která nemá rozvinuté studium ekonomie (nebo ekonomie a financí). Právě takovéto studium universitám přináší prostřednictvím svých absolventů prestiž i finance a současně studium ekonomie zviditelňuje. Tento fakt se odráží i v poptávce univerzit spolupracujících s UK.

Existují dvě základní pracoviště rozvíjející ekonomii na UK: Institut ekonomických studií IES FSV UK (všechny formy studia bakalářské, magisterské doktorandské česky i anglicky, výzkum) a centrum doktorandských a výzkumných studií CERGE-NH⁴, dále se ekonomie vyučuje v malé míře i na právnické a filosofické fakultě. Studium a výzkum ekonomie na UK na uvedených dvou pracovištích má co do kvality špičkovou kvalitu v ČR, buď v angličtině či bilinguálně (doloženo citačními žebříčky). Samo vedení IES již průběžně studium modernizuje takže již několik let je 70% magisterských a 35% bakalářských předmětů vyučováno v anglickém jazyce, veškerá doktorandská výuka je v angličtině. Takto široká nabídka kursů každý rok přitahuje více než 50 zahraničních studentů z univerzit v Austrálii, Německu, Francii, Španělsku,- z více než třicítky evropských univerzit. Domníváme se, že zavedení pilotního bakalářského programu vyučovaného v angličtině nám jako jednom z prvních pomůže v médiích ke zviditelnění výuky. I výzkum je na IES organizován dle zásluh. V posledních dvou letech se IES produkce “impaktovaných” článků ztrojnásobila a v roce 2006 pak 13 IES autorů publikovalo 20 článků v impaktovaných časopisech.

IES je nepochybným zdrojem českých ekonomických elit se skvělým uplatněním – lze doložit na příkladu 460 absolventů IES a CERGE. Rozsahem je však dosavadní studium poměrně malé (na IES nyní 560 studentů, na CERGE-NH cca 90 doktorandů). V profesionálních kruzích je známo (i díky tomu vzniklo 5 programů corporate chairs), ale naráží na malou znalost (zapomínající) veřejnosti a na omezenou roli v rámci UK. To platí ještě více v mezinárodním měřítku, kde je celá UK řazena až do 200-300. pořadí a nemá až na výjimky (CERGE-NH) mezinárodní zakotvení oborů či společné programy např. v USA.

Při návštěvě p. rektora prof. RNDr. V.Hampla, DrSc. dne 13.2.2007 na IES přednesl prof.Mejstřík několik variant zviditelnění a rozšíření výuky a výzkumu ekonomie tak jak byly dopracovány v rámci dlouhodobějšího výhledu a jak byly diskutovány uvnitř vedení IES. Prof.ing. M.Mejstřík, CSc. a doc. ing. J. Havel, CSc. již v minulosti diskutovali rozšíření studia ekonomie s kvestorem ing. J. Kubíčkem, kde se hledala východiska v umístění rozšířeného studia v Terezíně (který společně doc. ing. J. Havel, CSc.s doc. RNDr. J. Á. Víškem, CSc. a doc. Ing.Cahlíkem, CSc.navštívili). Nepodařilo se.

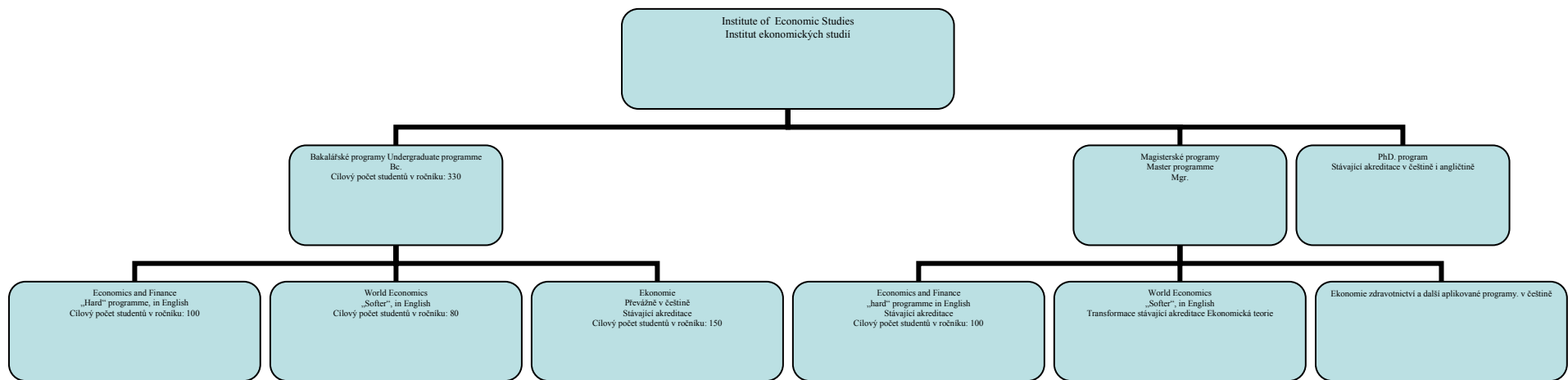
Na poradě pléna 23.2.2007 byly pak mj. projednány zásady jak rozšířit studium ekonomie, k nimž patří rychlejší rozvoj ekonomie na IES UK-FSV (nové akreditace) s posílením úlohy ekonomie na FSV. Předběžné záměry je nyní třeba – tam kde se to jeví nezbytné – postupně doladit v souladu s personálními a prostorovými možnostmi, kde se v současné době rýsují určité příležitosti.

⁴ Jejich vize a popis jsou umístěny na webových stránkách <http://ies.fsv.cuni.cz/>

Jelikož byl prof.Mejstřík v konkursu vybrán na další 4 roky jako ředitel IES, ponese za výuku a výzkum ekonomie na UK zodpovědnost a snaží se proto důkladně společně s vedením IES navrhnout smysluplnou perspektivu.

Předpoklady ke změnám na UK:

- i) **postoj rektora** (momentálně si tvoří novou vizi UK) a **děkana a příslušných akademických grémií**
- ii) **rozvoj nabídkové strany: předběžné možnosti obsahového rozvoje výuky a výzkumu ekonomie se samofinancováním**
V našich úvahách o budoucnosti studia ekonomie na UK předběžně předpokládáme vznik bakalářského studia i)Economics and Finance převážně v angličtině ii)World Economics převážně v angličtině a iii) rozšíření studia ekonomie v češtině.
Předpokládáme obdobně stabilizaci a rozvoj magisterského studia i)Economics and Finance převážně v angličtině ii)World Economics převážně v angličtině (oba směry jsou specializací již akreditovaného studia) a iii) pokus o založení magisterského studia ekonomie zdravotnictví převážně v češtině. Obdobně chceme dále rozvíjet PhD studium převážně v angličtině za účasti/bez účasti CERGE/EI, což záleží na dalším jednání.
– **nové akreditace**: na IES bakalářské studium v angličtině Economics and Finance, World Economics+ magisterské World Economics+ CEVEZ, navíc anglické obecně placené akreditace, na CERGE magisterské studium.
Tudíž rýsuje se možnost razantního zvýšení počtu studentů státem financovaných i soukromě placících +rozvojové programy +JPD, což by zajistilo i finanční rozvoj .
IES by se stal první kvalitní ekonomickou českou vysokou školou nabízející bakalářské i magisterské studium v angličtině pro české i zahraniční studenty.
- iii) prestiž UK a prodej kvalitního studia včetně odvozených kursů (typu MPA, MBA) může vyvolat další **zvýšení („koupěschopné“) poptávky po studiu**
- iv) **lidský kapitál, lidské zdroje**, existuje díky neúplně využitému potenciálu pedagogů IES vyučujících v českém jazyce (nyní více předmětů v angličtině) ale i bilinguálních, vysoce kvalifikovaných doktorandů a pracovníků CERGE. Je předjednána spolupráce učitelů MFF na výuce v angličtině, počítáme i se spoluprací s dalšími instituty FSV.
- v) **Fyzické prostory pro rozšíření prezenčního studia** – v současné době jsou opouštěny koleje a menzy (navíc zčásti nevyužité posluchárny lékařských,.. fakult, rozvoj Terezína), které lze realokovat a přebudovat (bezpochyby nutné) – přikládáme rozpis požadovaných prostor (a studentů v cílovém roce – 2010).
- vi) **Distanční studium** – lze rozumně dále rozvíjet **samostatně pro ekonomii – díky požadavkům na matematiku velmi náročné pro studenty i učitele.**
- vii) **Synergie při zájmu o propojení ze strany CERGE-NH - jednání má dlouhodobější charakter a uvažujeme proto s variantou bez CERGE-NH**

Prostorová analýza – Rozvojový program ekonomie

Budovy

Současný stav

- a) Ekonomie v rámci FSV UK dostala na základě opatření rektora do užívání jeden objekt v Praze 1

Budova č.p. 1606, Opletalova 26, Praha 1

UP 1 912 m² PUČ 1 337 m²

Výukové a kancelářské prostory se nacházejí v centru města s kvalitní dopravní obsluhností.

Stáří a technický stav objektů

Budova je památkově chráněným objektem, které v průběhu užívání prošly řadou rekonstrukcí.

Kompletní rekonstrukce budovy v Opletalově ulici byla dokončena v roce 1999, budova je ve velmi dobrém technickém stavu a vyžaduje pouze drobnou údržbu.

Je vhodný k danému účelu, další možné úpravy jsou pouze v rámci daného dispozičního řešení. V budově v Opletalově ulici je plánována rekonstrukce kotelny a instalace klimatizace do posluchárny č. 109.

Vybavení poslucháren i kancelářských prostor je na velmi dobré úrovni – strukturovaná kabeláž, pravidelná výměna PC, kopírky, AV technika v učebnách, zrekonstruovaná a kvalitně vybavená fotolaboratoř, v roce ??? je plánováno zavedení IP telefonie.

Provozní náklady (údaje za rok 2006)

Spotřeba elektrické energie

budova Opletalova 121 660 kWh

Náklady ? tis. Kč.

Spotřeba zemního plynu – vytápění, TUV

budova Opletalova 21 993 m³

Náklady za rok ...tis. Kč .

Místnosti

Počet poslucháren

budova Opletalova

3 posluchárny, počet míst 190, 90, 60

Počet seminárních místností

budova Opletalova

3 seminární místnosti, počet míst 25, 5, 5

Specializované učebny

budova Opletalova
2 učebny, počet míst 12, 19

Počet knihoven, čítáren

budova Opletalova
1 knihovna, 1 čítárna, počet míst 21

Počet pracoven akademických a vědeckých pracovníků, doktorandů

budova Opletalova – 16 pracoven

Obsazenost je 100 %.

Počet pracoven administrativy a technických pracovníků

budova Opletalova – 1 pracovna
Obsazenost je 100 %.

Prostorová analýza – IES po rozšíření (alternativa bez CERGE)

Budovy

Celková potřeba po rozšíření programu bude UP 4200-4500 m², PUČ 3200-3500 m² (současný stav je UP 1 912 m², PUČ 1 337 m²)

Místnosti

Počet poslucháren

Celková potřeba po rozšíření programu bude 7 poslucháren, kapacita tří z nich minimálně 100 studentů, jedna z nich nejméně 190 studentů (současný stav v budově Opletalova je 3 posluchárny, počet míst 190, 90, 60)

Počet seminárních místností

Celková potřeba po rozšíření programu bude 10 místností, kapacita 20-40 studentů (Současná stav je v budově Opletalova 3 seminární místnosti, počet míst 25, 5, 5).

Specializované (počítačové) učebny

Celková potřeba po rozšíření programu bude 85 počítačových míst pro studenty. Lze omezit při využití bezdrátového připojení na internet Wi-Fi. (Současný stav je v budově Opletalova 2 učebny, počet míst 12, 19.)

Počet knihoven, čítáren

Celková potřeba po rozšíření programu bude 50 míst pro studenty. (Současný stav je v budově Opletalova 1 knihovna, 1 čítárna, počet míst 21.)

Počet pracoven akademických a vědeckých pracovníků, doktorandů

Celková potřeba po rozšíření programu bude 40 pracoven. (Současný stav je v budově Opletalova – 16 pracoven.)

Počet pracoven administrativy a technických pracovníků

Celková potřeba po rozšíření programu budou 3 pracovny. Zároveň je třeba posílit studijní oddělení na děkanátu FSV. (Současný stav je v budově Opletalova – 1 pracovna.)

Počty studentů pro prostorovou analýzu fakult

Počet studentů dle studijních programů (denní studium):

IES dnes	523	380 Bc.	143 Mgr.
IES po rozšíření	1300	1000 Bc.	300 Mgr.

PGS (alternativa bez CERGE):

IES dnes	30
IES po rozšíření	60

Celkový počet studentů dle oborů (denní studium, alternativa bez CERGE):

IES dnes	523	380 Bc.	143 Mgr.	30PGS
IES po rozšíření	1360	1000 Bc.	300 Mgr.	60PGS

Počty pedagogů a ostatních pracovníků

IES + podpůrná pracoviště

	Řed.	Ved. kat.	Prof.	Doc.	Odb. asist.	Asist.	Doktorand	Admin. + tech.	Celkem
IES dosud	1	5	4	6	14	10	35	2	78
Podpůrné útvary nyní		1			2			3	6
IES po rozšíření	1	5	6	10	22	20	60	4	128
Podpůrné útvary po rozšíření		1			4	2		8	15

IES

	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Počet studentů	535	580	640	765	895	1055	1205	1330	1360
Příjmy z výuky	53%	54%	56%	59%	62%	64%	66%	67%	66%
Příjmy z výzkumu	47%	46%	44%	41%	38%	36%	34%	33%	34%
Celkový rozpočet	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Náklady									
Administrativa/děkanát		29%	26%	27%	27%	28%	28%	29%	28%
Ostatní náklady		7%	7%	7%	7%	8%	8%	8%	8%
Mzdy vyučujících		63%	67%	66%	65%	64%	64%	64%	64%